

Een loftgevoel

Vroeger werden betonvloeren en rubbervloeren vooral in de industrie gebruikt, maar dankzij de nieuwste woontrends onder invloed van de 'loft' mode, zien we dat industriële vloeren ook in woningen opduiken. Het woonbeton of polibeton ideaal voor lofts en voor grote ruimtes heeft stilaan zijn eigen plaats veroverd in het almaar groeiende aanbod van vloerbekledingen voor onze interieurs. Maar ook andere industriële materialen zoals epoxy gietvloeren of grote keramische tegels met betonlook doen hun intrede in de moderne interieurs.

HET BETON

In de jaren '80 kregen sommige architecten het idee om gekleurd beton te gebruiken voor de vloerbedekking van lofts. Het waren de beginjaren van deze vorm van wonen, die dankzij de 'vastgoed-recyclage' in de grote stadscentra al gauw uitgroeide tot een enorme rage. Voor het gebruik van dergelijke vloeren telden niet alleen financiële, maar ook esthetische argumenten. De vloeroppervlakken van deze lofts ware vaak heel groot, zodat het leggen van vloeren met klassieke materialen heel duur uitkwam. Het lag dan ook voor de hand dat men voor de bevoering naar een industrieel materiaal zoals gietbeton greep.

De inrichting van deze keuken speelt vooral met eenvoud en strakke belijningen en een "industriële" materiaalkeuze. Het lag dan ook voor de hand dat ook de vloer in dit plaatje moest passen. Gepolijst beton beantwoordde perfect aan deze verwachting. De zaagsneden zijn ver maar op regelmatige afstand van elkaar aangebracht en niet opgevoegd zodat het net lijkt alsof er grote plavuizen liggen. De zwarte kleur werd bekomen door pigmenten toe te voegen in de polijstfase.

Concept: Palladio Architectes

Maar er waren wel een aantal aanpassingen nodig om dit industriële vloertype in een individuele woning te kunnen toepassen. Want wat men in een industriële omgeving zoals een fabriekshal of een magazijn door de vingers kon zien (denk maar aan een oneffen oppervlak, kleine scheurtjes, enz...), was totaal onaanvaardbaar voor een individuele woning. De fabrikanten waren dan ook verplicht om een stevige duw te geven aan de ontwikkeling van hun producten. Dat was immers de enige manier om te voldoen aan de nieuwste woonvereisten.

De techniek van glad beton

Een betonvloer is het resultaat van een heel subtiel gedoseerde mengeling van cement, zand en

granulaten met water, allerlei hulpstoffen en een ijzeren wapening. Elk van deze elementen heeft zijn eigen functie en is mee bepalend voor de verschillende mechanische eigenschappen en de eventuele zwakheden van de betonvloer. Bij de bijzonder subtiële dosering wordt rekening gehouden met allerlei technische en esthetische parameters zoals het weer, de luchtvochtigheid binnenshuis, bepaalde mechanische gegevens en uiteraard de eisen van de klant. Deze complexe aanpak heeft niets te maken met het gieten van de gewone betonvloer die iedereen kent. Dit verklaart waarom alleen een deskundig vakman in staat is om dergelijke betonvloeren te doseren en te maken. In feite komt het er op neer dat het

vooraf gedoseerde beton eerst zoals een vloerplaat (chape) wordt gegoten, waarna het voor de afwerking ter plaatse wordt gepolijst. Maar ook deze bewerkingen moeten volgens een welbepaald procédé gebeuren en de vakman in kwestie moet dit perfect beheersen:

- Het beton dat vooraf gedoseerd en gemengd is in een vrachtwagen met een betonmolen, wordt ter plaatse zoals een vloerplaat (chape) gegoten in een laag van ongeveer 10 cm. Men kan overwegen om een dunner laag te gieten, maar in dat geval moet het beton een andere samenstelling hebben en wordt het risico voor het ontstaan van barsten groter.
- Vervolgens wordt het beton met een grote metalen lat en met een grote trillat afgestroken om het glad te maken.

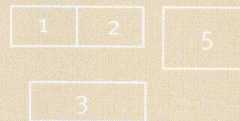

- Afhankelijk van de weersomstandigheden en de omgevingstemperatuur (beton wordt nooit gegoten wanneer het vriest!) begint het beton al na enkele uren te harden en kan men dan al op de vloerplaat lopen.
 - Vervolgens begint men aan de bewerking van het oppervlak: men bestrooit de vloer met een mengeling van kwarts en cement.
 - Daarna komt de delicate fase: het mechanische aanstampen of gladmaken of polijsten. Dit gebeurt met behulp van een 'helikopter'. Dit speciale polijsttoestel heeft propellerbladen met een schuuroppervlak waarvan de korrelgrootte kan variëren. Er zijn

1 & 2. Voor dit appartement heeft de architect gestreefd naar een ultramoderne esthetiek. Vandaar zijn keuze voor een zeer actuele en tegelijk sobere vloer. De techniek van gepolijst beton beantwoordt perfect aan deze verwachtingen. Hier is hij toegepast in een donkere tint met een glanzende afwerking. En om het aparte karakter van dit interieur nog meer te benadrukken, heeft men het beton gegoten in de vorm van reusachtige plavuizen met zichtbare voegen.
 Realisatie: Glansbeton
 Architect: Jelle Vander Mynsbrugge

3. De keuze voor een gepolijste betonvloer was duidelijk een esthetische keuze: zo kon men de typische industriële sfeer behouden. Ook hier werden zaagsnedes aangebracht om scheurvorming te voorkomen. De mooie glans en aan de donkergrijze tint (pigmentatie van het beton) geven de vloer een bijzondere uitstraling. Hij wordt onderhouden en gevoed met bruine zee. Realisatie: Verdickt & Verdickt Architecten

4. In een zorgvuldig uitgedachte architectuur biedt het gebruik van beton niet alleen mogelijkheden op esthetisch vlak, maar ook een ruime waaier aan voordelen. Zo speelt een betonvloer dankzij zijn sterke thermische inertie het hele jaar door een regulerende rol in het interieur van het huis. Dit komt neer op tot 30 % besparing op de stookkosten.
 Architecten: Mayot-Coiffard & Ass.
 Design: Suzon Ingber & Ass.

meerdere schuurbeurten nodig. Bij elke schuurbeurt wordt er water gebruikt en worden de schuurbladen aangepast, terwijl ook de rotatiesnelheid geleidelijk wordt opgedreven. Op die manier kan men de vloer in vier stappen (het voorschuren, het afschuren, het verzoeten en het polijsten) almaar fijner polijsten. Alleen een ervaren, uiterst deskundig vakman kan de 'helikopter' correct gebruiken. Bovendien mag dit toestel niet overal worden ingezet, omdat het relatief groot is en moeilijk wendbaar is in de hoeken, in heel kleine ruimten of andere moeilijk toegankelijke plaatsen. In dergelijke gevallen moet men de vloer in de hoeken met de hand schuren en polijsten om er dezelfde afwerkingkwaliteit als in het midden van de ruimte te realiseren.

- Na twee dagen snijdt men met een slijpschijf uitzettingsvoegen in het gegoten oppervlak. Dankzij deze voegen kan het beton "werken". Het beton krimpt inderdaad een klein beetje tijdens het drogen. De

uitsnijding, die 7 tot 8 centimeter diep is, kan eventueel bedekt worden met een sierlat in PVC, messing of aluminium.

Toepassingsvoorwaarden

De plaatsing van een dergelijke vloer kan enkel perfect lukken wanneer hij beantwoordt aan een aantal zuiver technische vereisten die alles te maken hebben met de complexe plaatsingsmethode. Deze vereisten zijn essentieel om te voorkomen dat er achteraf heel vervelende ongemakken optreden. De eerste belangrijke technische voorwaarde is de diagnose van de ondergrond. Voor het gieten van 'poli'betonvloeren komen er een aantal ondergronden in aanmerking: beton, oude betegeling en een vloeibare of fluïde vloerplaat op basis van cement of pleister die elk type vloerverwarming kan verdragen. In het gietoppervlak moeten er verdeelvoegen worden gemaakt, maar deze voegen worden

volgens een speciaal procédé behandeld zodat ze na de plaatsing niet opnieuw aan het oppervlak verschijnen. De vloerplaat moet minstens 10 centimeter dik zijn (beton + slijtlaag). Als er in het beton leidingen worden gelegd, dan kan het zijn dat er een dikkere betonlaag nodig is. Ten slotte is het belangrijk dat men op het moment van de plaatsing rekening houdt met bepaalde weersomstandigheden en dat men vermijdt om het beton te gieten bij te warm of te koud weer.

Een hele waaier aan decoratieve afwerkingen

In tegenstelling tot wat men meestal denkt, zien gietbetonvloeren, vaak woonbeton genoemd, er helemaal niet industrieel uit. Dankzij allerlei technieken kan men een ruime waaier aan effecten creëren en zo aan elke vloer de gewenste persoonlijke toets geven. Wij geven u hier een uitvoerig overzicht van de

verschillende afwerkingen die er tegenwoordig op de markt zijn.

De in de massa gekleurde afwerking: Als u voor een natuurlijk effect kiest, dat wordt het geleverde beton in de massa gekleurd. Met dit procédé kan men een hele reeks natuurlijke tinten creëren. Het kleuren in de massa gebeurt op het moment dat de componenten worden gemengd: dan worden er pigmenten in dispersie toegevoegd. Er bestaan twee types van deze pigmenten in de vorm van een fijn poeder. Enerzijds zijn er natuurlijke okerpigmenten waarmee men de gele, de rode, de bruine en de groene tinten in al hun warme schakeringen kan maken. Anderzijds gebruikt men metaaloxiden die worden verkregen uit chemische reacties van metalen zoals ijzer, koper, kobalt of chroom; deze hebben niet alleen een intenser kleuringsvermogen maar ook de textuur is vaster.

Geschilderde afwerking: Als uw voorkeur uitgaat naar een oppervlak

met een egale kleur, dan is het raadzaam om enkel de slijtlaag te kleuren. Met gekleurde en industrieel bereide mengelingen kunnen vaklui het gewenste resultaat bereiken. Iedereen kan deze relatief eenvoudige bewerking uitvoeren, maar dit moet wel gebeuren met specifieke verfsoorten op basis van polyurethaan- of alkydurethaanharsen. Bovendien mag een betonvloer pas geschilderd worden wanneer hij volledig droog is, en dat kan pas na minstens zes maanden. Met een simpele vochtigheidstest kunt u de vloer testen. Deze test wordt ook wel de "test van het omgekeerde glas" genoemd, omdat men inderdaad gewoon een glas omgekeerd op de betonvloer zet. Als de binnenkant van het glas na 24 uur bezaaid is met fijne waterdruppeltjes, dan betekent dit dat het beton nog niet droog genoeg is.

Gepolijste afwerking: naast het gladgemaakte beton dat we eerder al hebben beschreven, bestaat er ook gepolijst beton dat er enigszins gevlekt uitziet. Dit vloertype kan in eender welke kleur worden gemaakt en het is ook iets goedkoper. Het polijsten gebeurt zodra het beton droog genoeg is. Eerst wordt de bovenlaag geschuurd, waardoor de granulaten die in het beton zitten, duidelijker te zien zijn. Op die manier kan men bepaalde effecten creëren die zelfs doen denken aan natuursteen. De afwerking van de eindlaag kan mat of glanzend zijn en ze kan zelfs waterdicht worden gemaakt. Bij een gepolijste afwerking kan men gaten en scheuren gemakkelijker herstellen want men hoeft het beschadigde oppervlak enkel maar te schuren en daarna opnieuw te polijsten.

De geboende afwerking: deze kan op eender welk betontype worden toegepast: het oppervlak wordt afgewerkt met gekleurde was of met boenwas. Deze was wordt met een mechanische borstel op de vloer aangebracht om tegelijkertijd de calcietresten te verwijderen en het beton opnieuw poreus te maken. Op die manier kan de was goed in het beton dringen en zich eraan hechten.

Inlegfels: dankzij deze zuiver decoratieve techniek kan men tijdens het drogen en nog vooraleer men begint met het vlakslijpen of het polijsten van het oppervlak, marmer- of glaspastaschilders of zelfs mozaïeken of emailsteentjes in het beton inleggen.

Behandeling en onderhoud

Beton is een poreus materiaal, net zoals marmersteen. Vlakslijpen of polijsten helpt om de porositeit te verminderen, maar het is toch raadzaam om het beton waterdicht te maken met een waterafstotende en eventueel ook een olieafstotende coating. Deze coating zorgt ervoor dat water- en vetspatten als druppels op het oppervlak blijven liggen,

zodat u ze heel eenvoudig met een doek kunt verwijderen. Dergelijke behandelingen van het oppervlak moet men wel elke 3 tot 5 jaar herhalen. Bovendien beïnvloeden ze op geen enkele manier de kleur of de decoratieve effecten. Trouwens, het onderhoud van een betonvloer is relatief beperkt. Regelmatig stofzuigen en af en toe dwielen met een sopje is al

1. In deze badkamer heeft men de badonderbouw en de wandbekleding tot halve hoogte afgewerkt met een fijne gladde mortel voor decoratief gebruik. De mortel is 2 mm dik en dankzij zijn mechanische eigenschappen en zijn uitstekend hechtvermogen kan men er prachtige wandoppervlakken in gladgestreken cement mee maken. En omdat dit materiaal ook nog waterdicht is, kan het perfect in een badkamer worden gebruikt. Deze mortel is leverbaar in een kit en verkrijgbaar in een gamma van 51 tinten. Gamma «Marius Aurenti» van Ocean

2. Deze lavendelblauwe vloer heeft een genuanceerde look die typisch is voor decoratieve betonvloeren. In totaal is er keuze uit meer dan 20 kleurnuancen. De betonvloer is zorgvuldige mengeling van speciale cementsoorten, kwarts, bindmiddelen en hulpstoffen. Hij kan naar keuze afgewerkt worden met hars voor een blinkend effect, of met olie voor een zijdeglaans. Realisatie: Servi Diam

3. De vloer is niet het enige element dat met beton kan afgewerkt worden. Een mooi voorbeeld hiervan is dit interieur waar de muren, plafond en steunkolommen even goed een 'robuuste' betonnen afwerking kunnen krijgen. De wand tussen keuken en woonkamer, is volledig gegoten in beton. Omdat dit materiaal heel soepel is om mee te werken, kon men er vanzelf een gebogen wand mee maken. Het resultaat is een subtiele, originele harmonie met de andere materialen van het interieur. Architect: E. Degreve

voldoende om een betonvloer mooi te onderhouden. Het is ook aanbevolen om de betonvloer eens per maand glanzend te boenen. Deze tamelijk eenvoudige behandeling bestaat uit het aanbrengen van boenwas die men vervolgens inwrijft met een schapenvacht op een boenmachine die men aan lage snelheid laat draaien.